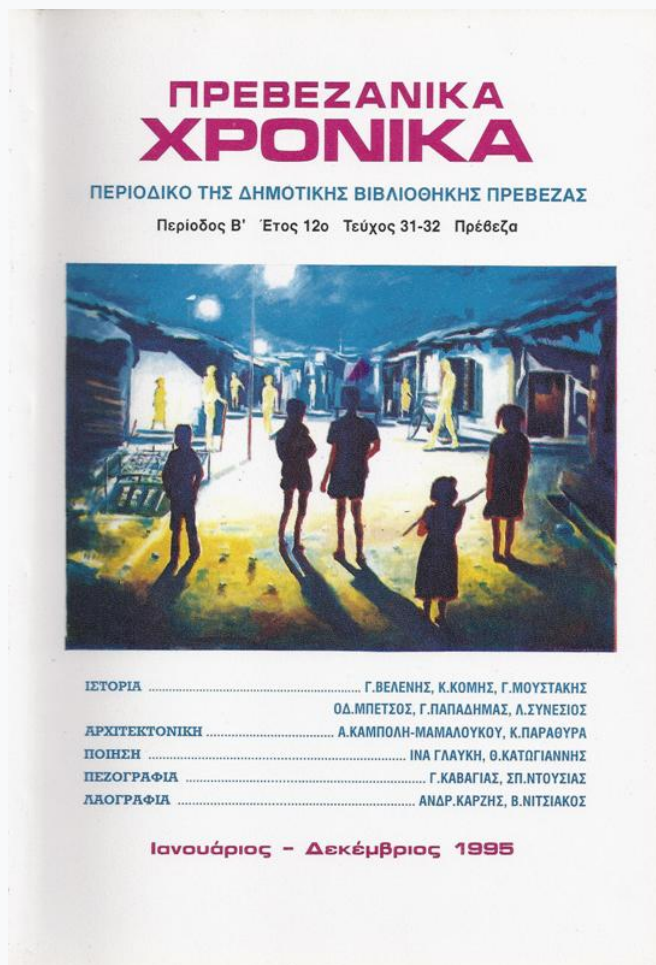

Πρεβεζάνικα Χρονικά

Αρ. 31-32 (1995)

ΠΡΕΒΕΖΑΝΙΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ, 31-32 (1995)

Χρονικό του '40

Γιώργος Σ. Παπαδήμας

Copyright © 2022, Γιώργος Σ. Παπαδήμας

Άδεια χρήσης [Creative Commons Αναφορά 4.0](https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/).

Βιβλιογραφική αναφορά:

Παπαδήμας Γ. Σ. (2022). Χρονικό του '40. *Πρεβεζάνικα Χρονικά*, (31-32), 45–46. ανακτήθηκε από <https://ejournals.epublishing.ekt.gr/index.php/prevchr/article/view/29422>

ΓΙΩΡΓΟΣ Σ. ΠΑΠΑΔΗΜΑΣ

Χρονικό του '40

Πριν ο χρόνος ρίξει στη λήθη, όσα η μνήμη έχει αποτυπώσει, αναλογίζομαι στιγμές άπιαστες, που σημάδεψαν το πέρασμά μας σε τούτη τη γη.

Είναι πρωί της 28ης Οκτωβρίου 1940. Καθώς το τοπικό λεωφορείο της γραμμής Θεσπρωτικού οδεύει προς την Πρέβεζα, αναπολώ συγγενείς και φίλους, που άφησα πίσω στο χωριό, και πιο πολύ τον καλό μου τον παππού.

Δε λησμονώ, κάθε φορά που ταξίδευα μακριά του, τη συγκίνηση του αποχαιρετισμού, εκείνο το ρίγος που τον κατείχε, που ακόμη και τώρα νιώθω να με διαπερνά.

Η στάθμευση του λεωφορείου κοντά στους Αϊ-Αποστόλους προβλεπόταν απ' το δρομολόγιο.

Απρόσμενη, όμως, ήταν η αναγγελία της κήρυξης του πολέμου, η οποία έγινε απ' τον καινούργιο επιβάτη, μόλις ανέβηκε στη στάση.

Έπεσε σαν κεραυνός "εν αιθρία".

"Τα μάθατε; Πιάστηκαν στα φυλάκια! Έχουμε πόλεμο!"

Ακολούθησε πανικός και θλίψη.

Η αχλή, που αναδινόταν εκείνη τη στιγμή απ' τις καλαμιές της Λάμαρης, απλώθηκε στα πρόσωπά μας.

Μόλις θολά συγκράτησα τη χλομή όψη δασκάλου μας, που συνταξίδευε από το χωριό.

Την έντασή μου τη μετρίαζε ίσως το ότι η αποστολή μου είχε επιτελεστεί - κρατούσα στα χέρια μου το καλάθκι με το κροκάλι για τον κήπο μας.

Έμουν τότε εννιάχρονο παιδί.

Η έγνοια του πολέμου δε μ' άγγιζε.

Δεν το χώραγε ο νους μου.

Δεν μπορούσα να συλλάβω ακόμη την έκταση και τις συνέπειες του πολέμου.

Ποτέ δεν είχα πιστέψει, κι αργότερα ακόμη, πως οι κατακτιτές μπορούσαν να λύσουν τα προβλήματα του ζωτικού χώρου (ικανοποίηση δημογραφικών και οικονομικών αναγκών) με τους πολέμους.

Ο άπληστος, που δεν αρκείται στα όριά του, γίνεται αχόρταγος και νιώθει φτωχός, ακόμα κι αν κατακτήσει τον κόσμο ολόκληρο.

Το ταξίδι μας προς την Πρέβεζα μέ-

χρι το τέρμα, στα “Χάνια”, συνεχίστηκε, στο αναμεταξύ, χωρίς απρόοπτα.

Εγώ, κραδαίνοντας το καλάθάκι μου, συνέχισα το δρόμο του γυρισμού στο σπίτι, διασχίζοντας με τα πόδια την έρημη πόλη, νότια, κατά τη μεριά του Γυμνασίου.

Στο δρόμο μήτε ψυχή ζώσα.

Πώς χάθηκαν έτσι μεμιάς οι άνθρωποι!

Στην οδό Οδυσσέως Ανδρούτσου, όμως, η φωνή της κυρα-Μαριγώς Β. με ξανάφερε στην πραγματικότητα, τη στιγμή που είχε αρχίσει να διαφαίνεται πλέον η απειλή κάποιου κινδύνου.

“Πού πας, παιδί μου, μοναχός σου;” μου είπε.

Για απάντηση έβαλα στα πόδια μου φτερά, ώσπου έφτασα στο σπίτι μου, ασθμαίνοντας. Αλλ’ εκεί δεν μπόρεσα να συγκρατήσω τους λυγμούς μου, όταν αντίκρισα την πόρτα να ορθώνεται κλειστή.

Στις επικλήσεις μου σαν άγγελος φάνηκε μπροστά μου ο γείτονας μας Δανιήλ Τσ., ο οποίος και με οδήγησε στους δικούς μου.

Κοσμοσυρροή στους ελαιώνες. Είχαν καταφύγει εκεί όλοι οι κάτοικοι της πόλης για το ενδεχόμενο αεροπορικών βομβαρδισμών.

Κατά το απόγευμα, όμως, ανάθαρρήσαμε και γυρίσαμε στα σπίτια μας.

Στους μικρότερους έλαχε να πάμε για ψωμί στο φούρνο του μπαρμπα-Περικλή, στον Αϊ-Νικόλα.

Το σμήνος, όμως, των αεροπλάνων, που πετούσε χαμηλά, μας έβαλε σε υπονοίες.

Μεμιάς είχαν πεταχτεί όλοι έξω από

τα σπίτια, για να χαιρετίσουν, κουνώντας μαντήλια ή σηκώνοντας τα χέρια σε μια εθνική ανάταση.

“Ζήτω! Ζήτω! Ελληνικά! Ελληνικά! Να ζήσουν οι Ίκαροί μας!” φώναζαν.

Τι κρίμα! Είχαμε γελαστεί. Τ’ αεροπλάνα ήταν... παλικά και δοκιμαστήκαμε στον πρώτο βομβαρδισμό.

Ευτυχώς για μας, δεν έβρισκαν το στόχο. Οι Ιταλοί πιλότοι επιχειρούσαν το βομβαρδισμό της Πρέβεζας από λαθεμένη κατεύθυνση κ’ οι βόμβες τους καταλήγανε στη θάλασσα.

Εμείς απότοτοι πήραμε το ψωμί μας.

Είχαμε την αφέλεια με το Γιώργο Κ. να νομίζουμε πως θα ξεγελούσαμε τις βόμβες...

Η ζωή έσφυζε μέσα μας.

Αλήθεια, με το σχολείο μας τι έγινε;

Η δασκάλα μου, η κυρία Αθηνά Κ., είχε στείλει στο σπίτι μου το συμμαθητή μου, Χρήστο Β.

Ο Χρήστος γύρισε άπρακτος.

- Κυρία! Κυρία! Το Γιώργο δεν τον βρήκα, αλλ’ άκουσα πως πιάστηκαν στα σύννεφα...

- Ναι Χρήστο, τα μάθαμε, παιδί μου, πως πιάστηκαν στα σύνορα.

Πάρε τώρα τη σάκα σου και... κατευθείαν στο σπίτι.

Χαράς ευαγγέλια για το συμμαθητή μου.

“Αμ! Πες το, κυρία, πως δεν έχουμε σχολείο!”

Τι μας νοιάζει ο πόλεμος...”

Εμείς είμαστε παιδιά και παιδί σημαίνει παιχνίδι.

Ας ήταν να μη ζήσουνε ποτέ τα παιδιά όλου του κόσμου την απειλή του πολέμου.